

'Geld voor CO₂-opslag gebruiken voor duurzame oplossingen'

INTERVIEW CO₂-OPSLAG

- Urgenda, stichting voor duurzaamheid, toert door Groningen
- Nederland is op energiegebied achterblijver in Europa

Door Frits Poelman

De stichting Urgenda die Nederland sneller duurzaam wil maken, toert deze week door de provincie Groningen. Toevallig in de week dat de ondergrondse CO₂-opslag ter discussie staat. Directeur Marjan Minnesma van Urgenda snapt niet dat Nederland nu nog zoveel energie en geld steekt in ondergrondse opslag. "Het wordt tijd dat we overstappen op werkelijk duurzame oplossingen."

Zon, wind, biomassa en aardwarmte. Dat zijn de middelen die Nederland op duurzame wijze van energie kunnen voorzien, zegt Minnesma. Kolen horen niet in dat rijtje thuis. "Afgezien van de vraag wat je de mensen in de mijnen ermee aandoet, want dat werk is geen pretje, is een kolencentrale absoluut niet meer van deze tijd. En buitengewoon niet duurzaam. In de eerste plaats moet je die kolen over grote afstanden verslepen en daarna zit je met de uitstoot van CO₂."

Die wordt toch netjes afgevangen en opgeslagen?

"Er wordt voorlopig helemaal niks opgevangen en opgeslagen. Heel veel mensen die niet de *ins en outs* weten hebben geen idee hoe lang het duurt voordat je zo'n opslag voor elkaar krijgt. Er zijn momenteel nog maar een paar proeven in de wereld, daarmee zijn we er nog lang niet. De nieuwe centrale in de Eemshaven kan misschien wel CO₂ opvangen, maar zal dat voorlopig niet doen. Het gaat nog jarenlang de lucht in."

Volgens Minnesma is afvang en opslag geen oplossing. "Sommige mensen denken dat CO₂ eeuwig goed zit in een zoutholte, maar hoe durven wij in de toekomst te kijken? We weten helemaal niet zo goed wat er gebeurt in de aardbodem en wat ons nog te wachten

▲ Marjan Minnesma. Foto: Peter Wassing

staat. In zoutkoepels bij Asse in Duitsland zijn tot 1978 zo'n 124.000 vaten met licht en middel radioactief afval opgeslagen. Men zei dat het veilig was en wilde er aanvankelijk ook hoogradioactief afval bij doen. Inmiddels is bekend dat de vaten zijn aangetast en dat er al vanaf het begin van de jaren negentig radioactiviteit vrijkomt. De zoutopslag is door scheuren onstabiel geworden. Het kost miljarden om die alsnog veilig af te sluiten."

In plaats van geld in opslagmethodes en het oplossen van lekkages te steken, wil Minnesma het voor duurzame oplossingen gebruiken. "Nederlandse huishoudens zijn in de jaren zestig omgeschakeld van kolen op gas. Dat kan, als je wilt. Het is tijd voor een nieuwe omslag naar techniek van de volgende eeuw. Ooit was Nederland groot in windenergie. Nu zijn we op energiegebied achterblijver in Europa. Het is tijd voor nieuwe, grootste daden."

Maar CO₂ is toch niet zo gevaarlijk als kernafval?

"Lang niet zo gevaarlijk inderdaad", weet Minnesma. "Je hebt in elk geval niet meteen dezelfde dodelijke gevolgen. Maar als het wel in één keer vrijkomt, zijn we toch goed de sigaar. Dan heb je jarenlang ge-

dacht dat je de zaken goed voor elkaar hebt en is alles voor niets geweest. Het gevaarlijk is dat we niet weten wat ons te wachten staat. In essentie sla je toch weer afval op. Dat is geen duurzame oplossing en het kost heel veel. Als het toch twintig jaar duurt voordat je de opslag voor elkaar hebt, kun je beter een duurzame omslag maken."

En dan?

"We kunnen werk maken van biomassa, zon, wind en aardwarmte. Daarmee zorg je dat de energievoorziening niet afhankelijk is van het buitenland en het levert nieuwe economische kansen op. Het is een alternatief voor de offshore die naar olie en gas boort. Er zijn kansen voor elektrisch vervoer. Rond water en dijken liggen kansen, voor duurzame bouw en kleding. Een heleboel niches kunnen uitgroeien tot een nieuwe economische sector, maar dat vraagt wel om een aantal jaren steun. Ik zou dat liever doen dan investeren in een techniek van de vorige eeuw."

Urgenda is een organisatie die Nederland duurzaam wil maken, samen met bedrijven, overheden, maatschappelijke organisaties en particulieren. Met bijvoorbeeld een regiotour wil Urgenda laten zien hoeveel activiteiten op het gebied van duurzaamheid al worden ontplooid.

”
Werk maken van biomassa, zon, wind en aardwarmte